

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Futro

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa H. D.

przeciwko R. D.

o rozwód

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 9 września 2013 r.

sygn. akt I C 2115/13

oddala zażalenie.

Jan Futro

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd I instancji oddalił wniosek powódki o zwolnienie jej od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu wskazał, że powódka wezwana o wyjaśnienie i udokumentowanie swojej sytuacji majątkowej tylko częściowo wykonała zarządzenie Sądu. Obecnie obciąża ją jedynie obowiązek uiszczenia opłaty od pozwu w wysokości 600 zł. Jest ona osobą bezrobotną utrzymującą się z zasiłku w kwocie 748,40 zł brutto. Zamieszkuje w mieszkaniu, którego jest współwłaścicielką. Jak oświadczyła korzysta z pomocy osób trzecich. Powódka mimo wezwania nie wskazała, jakie ponosi wydatki i nie przedłożyła wyciągu z rachunku bankowego. Nie wyjaśniła też, czy we wskazanym mieszkaniu zamieszkuje sama. Nie podała też okoliczności pozwalających na ustalenie jej możliwości majątkowych i zarobkowych. Okoliczności uzasadniające wystąpienie z pozwem rozwodowym nastąpiły już przed czterema laty. Mogła zatem zgromadzić niezbędne na koszty sądowe środki.

Na postanowienie to zażalenie wniosła powódka domagając się zmiany zaskarżonego postanowienia i zwolnienia jej od kosztów sądowych.

W uzasadnieniu wskazała, że jest bezrobotna i z uwagi na stan zdrowia niezdolna do pracy. Szuka pracy, ale nie może ciężko pracować. Co miesiąc płaci współwłaścicielce na utrzymanie po 300 zł a w sezonie grzewczym po 400 zł. Nie stać jej na przedłożenie wyciągu z rachunku bankowego, gdyż koszt jego uzyskania wynosi 30 zł. Nie stać jej też na wykupienie leków.

Rozwód musi wziąć, gdyż mąż pije i w tym stanie jeździ samochodem a ona obawia się, że będzie musiała ponieść tego konsekwencje

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2010 r. nr 90 poz.594 ze zm.) zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Do wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych powinno być zatem dołączone oświadczenie obejmujące szczegółowe dane o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów. Oświadczenie sporządza się według ustalonego wzoru. Wprowadzenie w oparciu o delegację ustawową sformalizowanego wzoru oświadczenia o stanie majątkowym, rodzinnym, dochodach i źródłach utrzymania osoby ubiegającej się o zwolnienie od kosztów sądowych, z odpowiednimi rubrykami do wypełnienia, miało na celu m.in. zebranie informacji na tyle szczegółowych, aby ich zestaw ułatwiał rozpoznanie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Szczegółowe wypełnienie oświadczenia zgodnie z wzorem stanowi wynikającą z powyższego założenia wystarczającą podstawę do podjęcia przez sąd decyzji (pozytywnej bądź negatywnej) w przedmiocie zwolnienia od kosztów sądowych.

Ustawodawca przyjmując powyższe założenie nie przewidział na tym etapie postępowania możliwości dalszego sądowego dochodzenia (poza uzupełnieniem niekompletnego oświadczenia) a jedynie możliwość żądania potwierdzenia tego oświadczenia poprzez odebranie przyrzeczenia (art. 102 ust.3).

Możliwość dochodzenia przewidziana w art. 109 ust. 1 dotyczyć będzie późniejszego postępowania, gdy na podstawie ujawnionych już w toku sprawy okoliczności lub na podstawie oświadczeń strony przeciwnej powźmie uzasadnione wątpliwości, co do rzeczywistego, odmiennego od wskazanego w oświadczeniu stanu majątkowego strony domagającej się zwolnienia od kosztów sądowych. (postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 23 stycznia 2007 r. sygn. I ACz, 80/07 niepubl.)

Nie wymaga tego rodzaju postępowania oświadczenie jednoznacznie niewiarygodne. Jeżeli sąd dojdzie do wniosku, że ma do czynienia z taką sytuacją nie będzie przecież żądał potwierdzenia prawdziwości oświadczenia o nieprawdziwości, którego jest przekonany.

Oświadczenie złożone przez powódkę rzeczywiście jest bardzo lakoniczne a podawane przez nią w toku postępowania fakty sprzeczne ze sobą. Ze złożonego wyjaśnienia z dnia 20 sierpnia 2013 r. wynika, że jest współwłaścicielką nieruchomości, za której utrzymanie płaci współwłaściciel, bo ona nie ma pieniędzy. Ma zadłużenie egzekwowane przez komornika w wysokości 100 000 zł. Z pozwanym rozstała się 2.06 2012 r. (k.13).

Tymczasem w zażaleniu podaje, że płaci współwłaścicielce po 300 – 400 zł miesięcznie. Ze złożonego zaświadczenia lekarskiego nie wynika jej brak zdolności do pracy a jedynie, że niewskazana jest dla niej praca w hałasie i dźwiganie ciężarów (k. 4).

Wobec zatem niewiarygodności złożonego oświadczenia Sąd Okręgowy zasadnie oddalił jej wniosek.

Z tych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

Jan Futro